

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

EUROSYSTÉM

Příručka ke konzultacím vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů

duben 2025

Obsah

Předmluva	3
1 Základní informace o poradní funkci ECB ohledně návrhů právních předpisů	4
2 Cíle rozhodnutí 98/415/ES	7
3 Rozsah povinnosti konzultovat ECB	9
3.1 Orgány, které ECB konzultují	9
3.2 Návrhy právních předpisů, na které se vztahuje konzultační povinnost	10
3.3 Oblast působnosti ECB	12
3.4 Prováděcí právní předpisy	17
4 Případy, kdy ECB odmítne přijmout stanovisko v reakci na žádost o konzultaci	20
4.1 Dopisy o nepřijetí stanoviska	20
4.2 Možnost předložení neformální žádosti	21
5 Konzultační řízení	22
5.1 Vhodná doba pro konzultaci s ECB	22
5.2 Žádost o stanovisko	23
5.3 Lhůty	25
5.4 Potvrzení o přijetí	26
5.5 Příprava a přijetí stanoviska ECB	26
5.6 Jazykový režim	27
5.7 Předání stanoviska a jeho další zohlednění	27
5.8 Zveřejnění	27
6 Plnění povinnosti konzultovat ECB	30
7 Právní důsledky nesplnění povinnosti konzultovat ECB	31
Příloha	33

Rozhodnutí Rady 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích
vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům
právních předpisů

33

Předmluva

Příručka ke konzultacím vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů je již řadu let užitečným nástrojem pro vnitrostátní orgány a širokou veřejnost. Smlouva o fungování Evropské unie ukládá členským státům povinnost konzultovat Evropskou centrální banku (ECB) k návrhům právních předpisů, které spadají do oblasti působnosti ECB. Příručka poskytuje podrobné informace o postupu, kterým vnitrostátní orgány konzultují s ECB návrhy právních předpisů, které se týkají záležitostí spadajících do oblasti působnosti ECB. Poprvé byla tato příručka zveřejněna v roce 2005 a následně aktualizována v roce 2015. Nyní je třeba ji znovu aktualizovat, aby odrážela nejnovější zkušenosti ECB s těmito konzultacemi, a to i s ohledem na zkušenosti získané od zavedení jednotného mechanismu dohledu v roce 2014. Jako všechny ostatní publikace ECB vyjadřuje tato příručka závazek ECB zachovávat zásady otevřenosti a transparentnosti a přispívá k rozšíření povědomí o cílech a činnosti ECB.

ECB proto aktualizovala tuto příručku na základě své nejnovější praxe, aby vnitrostátním orgánům poskytla informace a pomoc v souvislosti s povinností konzultovat ECB. Za tímto účelem příručka vysvětluje cíle a rozsah povinnosti konzultovat s ECB a objasňuje postup, který je třeba dodržovat. Nemůže však s naprostou jistotou poskytnout odpověď na všechny možné scénáře, a proto je potřeba konzultovat ECB i nadále nutné posuzovat individuálně s přihlédnutím k pokynům uvedeným v této příručce.

Věřím, že toto aktualizované znění příručky i do budoucna přispěje ke zvyšování povědomí o právech a povinnostech všech dotčených stran a povede k ještě lepšímu pochopení poradní funkce ECB. V tomto ohledu je cílem příručky rovněž podpořit častější využívání konzultačního řízení v případě záležitostí, které spadají do oblasti působnosti ECB, a přispět tak k harmonizaci příslušných právních předpisů členských států.

V neposlední řadě bych rád zdůraznil trvalý význam zajištění úzké spolupráce mezi vnitrostátními orgány, které se účastní legislativního procesu, a Evropským systémem centrálních bank / Eurosystemem. Jsem přesvědčen, že tato publikace k této úzké spolupráci přispěje k vzájemnému prospěchu všech zúčastněných stran.

Frankfurt nad Mohanem, duben 2025

Frank Elderson
člen Výkonné rady ECB

1 Základní informace o poradní funkci ECB ohledně návrhů právních předpisů

Smlouva o fungování Evropské unie („Smlouva“) svěřuje ECB poradní funkci ohledně návrhů právních aktů Unie a návrhů právních předpisů členských států v oblasti její působnosti. Ustanovení čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy, která převzal i článek 4 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky („statut ESCB“), představují v této souvislosti hlavní právní základ pro poradní funkci ECB.

Rámec pro konzultace vnitrostátních orgánů s ECB je stanoven v rozhodnutí Rady 98/415/ES¹ („rozhodnutí 98/415/ES“), které je v platnosti od 1. ledna 1999 a vztahuje se na všechny členské státy. Do roku 2004 přijala ECB na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci v průměru 30 stanovisek ročně. V letech 2004, 2007 a 2013 se zvýšil počet členských států a počet stanovisek ECB k návrhům vnitrostátních právních předpisů v letech 2004 až 2007 kolísal, přičemž vykazoval celkově stoupající trend: 30 stanovisek v roce 2004, 48 stanovisek v roce 2005, 52 stanovisek v roce 2006 a 35 stanovisek v roce 2007. V důsledku problémů na finančních trzích od roku 2008 se počet stanovisek ECB k návrhům vnitrostátních právních předpisů v letech 2008 až 2014 podstatně zvýšil, přičemž vrcholu dosáhl v roce 2012, kdy bylo vydáno 95 stanovisek.

Od roku 2015 se počet stanovisek k návrhům vnitrostátních právních předpisů vrátil na úroveň před finanční krizí a pohyboval se v rozmezí od 52 stanovisek v roce 2015 po 35 stanovisek v roce 2023 a 38 stanovisek v roce 2024. V roce 2015 ECB zároveň přijala důležité strategické rozhodnutí, které ovlivňuje počet stanovisek k návrhům právních předpisů, které přijímá: rozhodla, že v reakci na žádosti o konzultace k návrhům vnitrostátních právních předpisů by nemělo být přijato žádné stanovisko, pokud se ECB domnívá, že se návrh právního předpisu dotýká oblastí její působnosti pouze okrajově. V důsledku tohoto rozhodnutí se v letech 2016 až 2024 počet případů, kdy ECB odmítla vydat stanovisko v reakci na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci, vyvíjel takto: 2016 (25), 2017 (20), 2018 (4), 2019 (12), 2020 (12), 2021 (24), 2022 (15), 2023 (21), 2024 (19). Je však důležité zdůraznit, že povinnost konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES platí nadále a beze změny, a to i tehdy, kdy se zdá, že návrh právního předpisu se dotýká oblastí působnosti ECB jen okrajově. Proces konzultace s ECB má dvě fáze. První fází představuje počáteční povinnost konzultovat ECB, pokud se navrhované právní akty Unie nebo návrhy právních předpisů členských států dotýkají (byť jen okrajově) oblastí působnosti ECB. Druhou fází je posouzení ze strany ECB, po kterém může následovat přijetí stanoviska, nebo zaslání dopisu o nepřijetí stanoviska, pokud se návrh právního předpisu dotýká oblastí působnosti ECB pouze okrajově, aniž by na

¹ Rozhodnutí Rady ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů (Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 42). Text rozhodnutí 98/415/ES je uveden v příloze této příručky.

ně měl podstatný dopad, včetně případů, kdy je výhradním účelem návrhu transpozice právních předpisů Unie, jak je uvedeno v oddíle 5.1 této příručky.

Čl. 127 odst. 4 Smlouvy:

„4. Evropská centrální banka je konzultována:

- ke všem návrhům aktů Unie v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle čl. 129 odst. 4.

Evropská centrální banka může předkládat stanoviska příslušným orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie nebo vnitrostátním orgánům v záležitostech spadajících do oblasti její působnosti.“

Čl. 282 odst. 5 Smlouvy:

„5. Evropská centrální banka je v oblastech spadajících do její působnosti konzultována ke každému návrhu aktu Unie a ke každému návrhu úpravy na vnitrostátní úrovni a může předkládat stanoviska.“

Článek 4 statutu ESCB:

„Podle čl. 127 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie:

a) je ECB konzultována:

- ke všem návrhům aktů Unie v oblasti její působnosti,
- vnitrostátními orgány ke všem návrhům právních předpisů z oblastí její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 41;

b) ECB může v záležitostech spadajících do oblastí její působnosti předkládat svá stanoviska orgánům, institucím nebo jiným subjektům Unie či vnitrostátním orgánům.“

Článek 25.1 statutu ESCB:

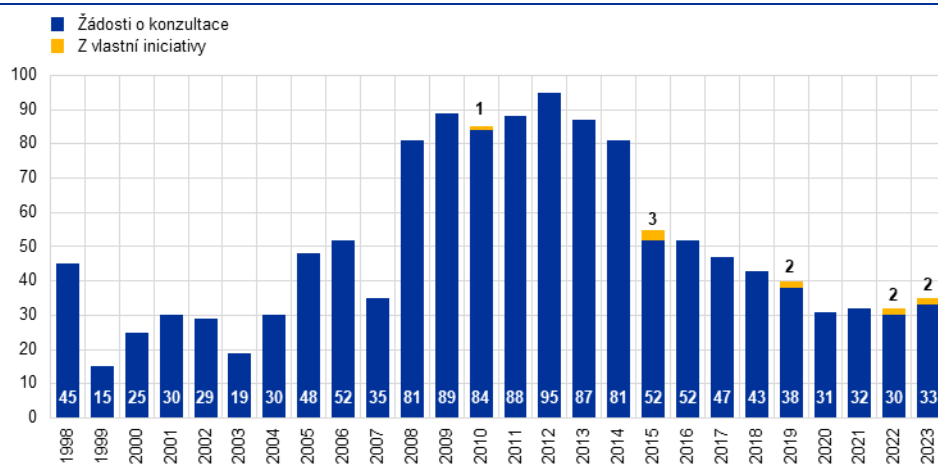
„ECB může vydávat stanoviska a být konzultována Radou, Komisí a příslušnými orgány členských států ohledně působnosti a používání právních aktů Unie týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stabilitou finančního systému.“

Rozhodnutí 98/415/ES je formulováno poměrně obecně a aby byla zajištěna jeho plná účinnost, je zapotřebí, aby vnitrostátní orgány dobře znaly: a) jeho cíle, b) rozsah povinnosti konzultovat ECB, c) postup, který je třeba dodržovat, a d) účinek, jaký může mít nesplnění konzultační povinnosti na legalitu příslušných právních předpisů. Na základě zkušeností s uplatňováním rozhodnutí 98/415/ES od roku 1999 je cílem této příručky informovat všechny vnitrostátní orgány, které se účastní přípravy právních předpisů, o těchto čtyřech aspektech tak, aby si byly plně vědomy

svých práv a povinností. S cílem zajistit účinnost konzultačního řízení obsahuje tato příručka rovněž řadu doporučení. Nemůže však s naprostou jistotou poskytnout odpověď na všechny možné scénáře, a proto je zásadní posuzovat potřebu konzultovat ECB individuálně s přihlédnutím k pokynům uvedeným v této příručce. ECB vyzývá příslušné orgány, aby za účelem takového individuálního posouzení nahlédly do seznamu nedávno přijatých stanovisek a dopisů o nepřijetí stanoviska (viz oddíl 6.8.1), který je zveřejněn na stránkách EUR-Lex.

Graf 1

Počet stanovisek ECB vydaných na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci, včetně stanovisek vydaných z vlastní iniciativy (barevně odlišené).

Zdroj: ECB, údaje ze stránek EUR-Lex.

2 Cíle rozhodnutí 98/415/ES

V rozsudku ve věci *OLAF*² objasnil Soudní dvůr Evropské unie („Soudní dvůr“) cíle čl. 127 odst. 4 Smlouvy, pokud jde o povinnost konzultovat ECB ke všem návrhům právních aktů Unie v oblasti její působnosti. Podle názoru Soudního dvora je smyslem této povinnosti „především zajistit, aby zákonodárny orgán přijal akt až po vyjádření orgánu, který je vzhledem ke svým zvláštním funkcím, jež v rámci Společenství v příslušné oblasti vykonává, a vzhledem k vysokému stupni odborných znalostí a zkušeností, kterými disponuje, zvláště předurčen k tomu, aby se významnou měrou podílel na zamýšleném legislativním procesu“.

I když se rozsudek ve věci *OLAF* týká povinnosti orgánů Unie konzultovat ECB k návrhům právních aktů Unie, pomáhá též objasnit povinnost členských států konzultovat ECB k návrhům jejich právních předpisů. Z rozsudku ve věci *OLAF* lze dovodit, že hlavním cílem rozhodnutí 98/415/ES je umožnit ECB, aby vnitrostátním zákonodárným orgánům ve vhodné době poskytla odborné stanovisko k návrhům právních předpisů, které se týkají záležitostí spadajících do oblasti působnosti ECB. Smyslem tohoto stanoviska je zajistit, aby vnitrostátní právní rámec: a) přispíval k dosažení cílů ECB a/nebo Eurosystemu / Evropského systému centrálních bank (ESCB), b) byl slučitelný s právním rámcem Eurosystemu/ESCB a/nebo ECB a c) byl v souladu s politikou Eurosystemu/ESCB a/nebo ECB.

Povinnost konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES je koncipována jako preventivní systém s cílem předcházet problémům vyplývajícím z potencionálně neslučitelných nebo nejednotných vnitrostátních právních předpisů. Konzultace se proto musí uskutečnit v době, kdy je právní předpis ještě ve fázi návrhu, a konkrétně pak v době, kdy vnitrostátní orgány, které se účastní přípravy a přijímání dotčeného právního předpisu, mohou ke stanovisku ECB v dostatečné míře přihlídnout.

Povinnost konzultovat ECB umožnila členským státům v praxi zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy, včetně statutů národních centrálních bank, byly i nadále slučitelné se Smlouvou a se statutem ESCB, jak požaduje článek 131 Smlouvy a článek 14.1 statutu ESCB.

Konzultační řízení zakotvené rozhodnutím 98/415/ES má řadu dalších výhod. Je cenným prostředkem pro podporu výměny informací a odborných znalostí a zkušeností. Konzultace představují pro ECB důležitý zdroj informací o vývoji legislativy, která spadá do oblastí působnosti ECB, v členských státech. Odborné znalosti a zkušenosti, které ECB získává posuzováním návrhů právních předpisů, ke kterým je konzultována, jsou přínosem pro utváření její vlastní pozice, například na fórech Unie či mezinárodních fórech, na nichž se diskutují podobné otázky. Kromě toho, i když se uznávají specifika vnitrostátních právních předpisů, stanoviska ECB

² Věc C-11/00 *Komise Evropských společenství v. Evropská centrální banka*, EU:C:2003:395, zejména body 110 a 111 rozsudku. Soudní dvůr v této věci vyhověl žalobě Komise a zrušil rozhodnutí Evropské centrální banky ECB/1999/5 ze dne 7. října 1999 o předcházení podvodům (Úř. věst. L 291, 13.11.1999, s. 36). Tento rozsudek je důležitý tím, že objasňuje poradní funkci ECB, jelikož na žádost ECB Soudní dvůr poprvé přezkoumal cíle čl. 127 odst. 4 Smlouvy.

prohlubují harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti působnosti ECB a přispívají ke zlepšení kvality vnitrostátních právních předpisů, neboť jsou založeny na odborných znalostech a zkušenostech, jež ECB získala při vykonávání svých úkolů³. Stanoviska ECB mohou též představovat pramen, ke kterému může Soudní dvůr přihlídnout v řízeních týkajících se slučitelnosti dotčených právních předpisů se Smlouvou, a vnitrostátní soudy mohou stanoviska ECB zohlednit v řízeních týkajících se výkladu nebo platnosti dotčených právních předpisů.

Stejně jako stanoviska ostatních orgánů Unie nejsou stanoviska ECB závazná, jak stanoví čl. 288 pátý pododstavec Smlouvy. Jinými slovy, vnitrostátní zákonodárné orgány nejsou povinny se stanoviskem ECB řídit. Cílem systému vytvořeného rozhodnutím 98/415/ES je nicméně zajistit, aby vnitrostátní právní předpisy byly přijímány až po náležitém zvážení stanoviska ECB. Tento systém se ukázal být účinným a vnitrostátní zákonodárné orgány zpravidla souhlasí s provedením změn či dokonce se zpětvzetím navrhovaných právních předpisů a nepřijímají úpravu, jež by byla v rozporu se stanoviskem ECB.

V neposlední řadě povinnost konzultovat ECB přispívá k vnější komunikaci ECB s veřejností a trhy. Obecnou politikou ECB je podporovat transparentnost a za tímto účelem se stanoviska vydávaná na žádost vnitrostátních orgánů o konzultaci zpravidla zveřejňují na stránkách EUR-Lex bezprostředně poté, co byla přijata a následně zaslána orgánu, který ECB konzultoval.

³ Viz bod 140 stanoviska generálního advokáta ve věci C-11/00, který byl potvrzen v bodě 110 rozsudku Soudního dvora v téže věci.

3 Rozsah povinnosti konzultovat ECB

3.1 Orgány, které ECB konzultují

Čl. 2 odst. 1 a 2 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti [...].

2. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.“

3.1.1 Okruh dotčených orgánů

Z čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že povinnost konzultovat ECB k návrhům vnitrostátních právních předpisů z oblasti její působnosti mají „orgány členských států“. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí 98/415/ES se vztahuje na všechny členské státy, dotčenými orgány jsou nejen orgány členských států, jejichž měnou je euro („členské státy eurozóny“), ale i orgány členských států, jejichž měnou není euro („členské státy mimo eurozónu“).

Jak stanoví čl. 3 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES, orgány členských států jsou „[o]rgány [...], které připravují návrh právního předpisu“. Z článku 4 rozhodnutí 98/415/ES navíc vyplývá, že orgán žádající o konzultaci nemusí být ani orgánem, který dané právní předpisy přijímá, ale ani „orgánem, který návrh právního předpisu připravuje“.

V praxi je ECB konzultována celou řadou různých orgánů. V případě právních předpisů, které jsou předkládány vnitrostátním parlamentům, je ECB zpravidla konzultována ministrem, který odpovídá za přípravu návrhu právního předpisu, jenž spadá do oblasti působnosti ECB. Pokud návrh právního předpisu předkládá poslanec vnitrostátního parlamentu, a ne vláda, má povinnost konzultovat ECB parlament, jak je uvedeno v oddíle 3.1.2 této příručky. Někdy jsou tyto konzultace vedeny prostřednictvím národních centrálních bank, které jednájí jménem orgánu, který o konzultaci žádá. Národní centrální banky a vnitrostátní příslušné orgány ECB rovněž konzultují jako orgány s vlastní normotvornou pravomocí nebo někdy jako orgány s vlastním právem legislativní iniciativy.

V případě právních předpisů, které jsou přijímány jiným postupem, je ECB zpravidla konzultována orgánem příslušným k přijetí daného aktu, například členem vlády členského státu.

V neposlední řadě konzultují ECB též vnitrostátní orgány, které se právně či fakticky účastní procesu přijímání daného právního předpisu, např. národní centrální banky, orgány dohledu, orgány pro hospodářskou soutěž, orgány pověřené bojem proti praní peněz a zvláštní orgány, jako jsou rady pro přechod na euro. V těchto případech ECB zastává názor, že konzultace je možná tehdy, je-li zřejmé, že tyto

orgány jednají jménem orgánu, jenž návrh daného právního předpisu připravuje nebo přijímá.

3.1.2 Úloha vnitrostátních parlamentů

Rovněž vnitrostátní parlamenty mohou být pro účely rozhodnutí 98/415/ES orgány, „které připravují návrh právního předpisu“, pokud projednávají návrh právního předpisu spadajícího do oblasti působnosti ECB, jenž byl předložen jedním či více poslanci⁴. Vnitrostátní parlamenty musí na základě svých jednacích řádů rozhodnout, jakým způsobem splní povinnost předložit k předchozímu stanovisku ECB návrhy právních předpisů, které byly předloženy jedním nebo více poslanci a které spadají do oblasti působnosti ECB, a to tak, aby tyto konzultace byly doručeny ECB po zařazení návrhu do legislativního programu vnitrostátního parlamentu a aby ECB měla dostatek času na přijetí svého stanoviska. Vzhledem k tomu, že za „vnitrostátní orgán“ ve smyslu čl. 127 odst. 4 Smlouvy a článku 4 statutu ESCB a za „orgán členského státu“ ve smyslu rozhodnutí 98/415/ES se považuje vnitrostátní parlament, a ne jednotliví poslanci, ECB odmítne přijmout stanovisko v reakci na žádost jednoho nebo více poslanců vnitrostátního parlamentu o konzultaci, pokud je zřejmé, že vnitrostátní parlament tuto konzultaci neschválil v souladu se svým jednacím řádem.

Rovněž je přijatelné, aby národní vláda, jež jedná z vlastní iniciativy, konzultovala ECB k návrhu právního předpisu, který předložili poslanci vnitrostátního parlamentu v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

3.2 Návrhy právních předpisů, na které se vztahuje konzultační povinnost

Čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Pro účely tohoto rozhodnutí se:

[...]

„návrhy právních předpisů“ rozumějí návrhy předpisů právně závazných a všeobecně použitelných na celém území členského státu, které stanoví pravidla pro neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu fyzických nebo právnických osob.“

V souladu s čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES jsou orgány členských států povinny konzultovat ECB ke „všem návrhům právních předpisů“, které spadají do oblasti působnosti ECB. Čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES definuje pojem „návrhy právních předpisů“. Tato definice odkazuje na návrhy předpisů právně závazných a

⁴ To platí rovněž v případě, kdy poslanci předkládají pozměňovací návrhy k návrhu právního předpisu, který předložila vláda, a tyto pozměňovací návrhy by mohly případně způsobit, že návrh právního předpisu bude spadat do oblasti působnosti ECB.

všeobecně použitelných na celém (nebo na geograficky odlišeném) území dotčeného členského státu, jež stanoví pravidla, která budou platit pro „neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu fyzických nebo právnických osob“. To zahrnuje návrhy právních předpisů, které připravila vláda a které se přijetím stávají účinnými právními předpisy bez ohledu na trvání této účinnosti.

Jak stanoví čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES, tato definice však nezahrnuje návrhy právních předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Unie do vnitrostátního práva členských států. ECB je toho názoru, že toto vynětí by se nevztahovalo na případy transpozice, kdy vnitrostátní zákonodárce v rámci transpozice využívá prostor pro volné uvážení a podstatně ovlivňuje oblasti působnosti ECB, především úlohu a úkoly ECB/Eurosystemu, zejména tím, že národní centrální bance svěřuje nový úkol nebo podstatně mění některý z jejích stávajících úkolů⁵.

Kromě toho článek 25.1 statutu ESCB stanoví, že ECB může vydávat stanoviska a být konzultována příslušnými orgány členských států ohledně používání právních aktů Unie týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému.

ECB bude věnovat náležitou pozornost tomu, zda návrhy právních předpisů, ke kterým je konzultována, jsou skutečně návrhy právních předpisů ve smyslu čl. 1 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES, a obecně nevydá stanovisko, pokud tomu tak není.

3.2.1 Právně závazné předpisy

Povinnost konzultovat ECB není omezena na návrhy právních předpisů, jež mají být přijaty parlamentem. Rozhodnutí 98/415/ES zahrnuje všechny druhy právně závazných předpisů, včetně legislativních nařízení a sekundárních právních předpisů.

Legislativní nařízení

Pro účely této příručky jsou „legislativní nařízení“ právní předpisy, které s ohledem na naléhavost nebo mimořádnou potřebu přijímá a v plném rozsahu provádí vláda. Tato legislativní nařízení podléhají následnému schválení a/nebo změně parlamentem, k čemuž může dojít krátce nebo řadu měsíců po jejich přijetí. Legislativní nařízení jsou tedy „návrhy právních předpisů“, k nimž musí být ECB konzultována před jejich přijetím vládou bez ohledu na naléhavost nebo mimořádnou potřebu⁶.

⁵ Viz oddíl 3.4 této příručky.

⁶ Je třeba poznamenat, že vzhledem k naléhavosti a mimořádné potřebě, které jsou spjaty s přijetím legislativních nařízení podle čl. 3 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES (viz oddíl 6.3 této příručky), může orgán žádající o konzultaci stanovit ECB lhůtu pro vydání stanoviska, která by za běžných okolností neměla být kratší než jeden měsíc. Orgán žádající o konzultaci však musí naléhavost věci odůvodnit.

Sekundární právní předpisy

ECB nemusí být konzultována k veškerým sekundárním právním předpisům (včetně všeobecně použitelných právních aktů národních centrálních bank či orgánů dohledu), kterými se provádějí primární právní předpisy, jež spadají do oblasti působnosti ECB. S ohledem na cíle rozhodnutí 98/415/ES by se o stanovisko ECB k návrhům sekundárních právních předpisů mělo žádat, pouze pokud se jejich předmět úzce dotýká úkolů ECB a pokud jsou jejich účinky na oblasti, které spadají do působnosti ECB, jiné než účinky vyplývající z primárních právních předpisů samotných.

3.2.2 Změny návrhů právních předpisů

Povinnost konzultovat ECB ke změnám návrhů právních předpisů, které již byly ECB ke stanovisku předloženy, se vztahuje na podstatné změny, které ovlivňují podstatu návrhu právního předpisu. Je třeba rozlišovat dvě různé situace. První situace představuje případ, kdy se podstatné změny navrhují ve fázi, kdy ECB dosud stanovisko nepřijala. V takových případech ECB očekává, že jí orgán žádající o konzultaci předloží pozměněný návrh právního předpisu hned, jakmile to bude možné, aby mohla své stanovisko založit na aktuálním textu. Druhou situací je případ, kdy jsou podstatná nová ustanovení navržena až poté, co ECB přijala své stanovisko. V takovém spíše výjimečném případě, kdy návrh právního předpisu dozná oproti znění, ke kterému byla ECB předtím konzultována, zásadních změn jiné než technické povahy, by ECB – analogicky podle judikatury Soudního dvora týkající se požadavku znovu konzultovat orgány Unie, pokud byl návrh právního předpisu změněn⁷ – měla být ohledně těchto změn znovu konzultována. Další konzultace se však nevyžaduje, pokud cílem těchto změn je v podstatě vyhovět názoru, který ECB vyjádřila ve svém stanovisku. ECB přesto vítá skutečnost, že je informována o reakci na svá stanoviska, jakož i to, že jí o příslušných změnách budou pro informační účely poskytnuty podrobnosti.

3.3 Oblast působnosti ECB

Podle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES jsou vnitrostátní orgány povinny ECB konzultovat ke všem návrhům právních předpisů, „které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti“. To samozřejmě zahrnuje návrhy právních předpisů, které ovlivňují základní úkoly, jež ESCB plní na základě čl. 127 odst. 2 Smlouvy (tj. vymezení a provádění měnové politiky Unie, provádění devizových operací, držba a správa oficiálních devizových rezerv členských států a podpora plynulého fungování platebních systémů), a úkoly podle čl. 128 odst. 1 Smlouvy (tj. vydávání eurobankovek). Rovněž sem spadají návrhy právních předpisů, které ovlivňují řadu dalších úkolů svěřených ESCB podle Smlouvy, zejména 1) zvláštní úkoly týkající se

⁷ Viz věc 41/69 *ACF Chemiefarma v. Komise*, EU:C:1970:71, bod 3; věc 817/79 *Buyl a další v. Komise*, EU:C:1982:36, bod 1; věc C-392/95 *Parlament v. Rada*, EU:C:1997:289, bod 15; věc C-408/95 *Eurotunnel a další v. SeaFrance*, EU:C:1997:532, bod 46; věc 58/01 *Océ van der Grinten NV v. Commissioners of Inland Revenue*, EU:C:2003:495, body 100 a 102.

politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi v rámci jednotného mechanismu dohledu, které byly ECB svěřeny podle čl. 127 odst. 6 Smlouvy, a 2) shromažďování nezbytných statistických informací Evropskou centrální bankou ve spolupráci s národními centrálními bankami pro zajištění úkolů ESCB, jakož i úkol podle potřeby podporovat harmonizaci pravidel a postupů, kterými se řídí shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech její působnosti, podle článku 5 statutu ESCB.

Čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES uvádí výčet kategorií záležitostí, které se výslovně považují za záležitosti spadající do oblasti působnosti ECB. Vnitrostátní orgány musí ECB konzultovat ohledně návrhů právních předpisů týkajících se těchto záležitostí, a to i v případě, že se příslušné návrhy vnitrostátních právních předpisů dotýkají oblastí působnosti ECB pouze okrajově, aniž by na ně měly podstatný dopad, přičemž v takovém případě by se ECB rozhodla stanovisko nepřijmout⁸.

Čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES:

„1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti, a zejména v následujících oblastech:

- měnové záležitosti,
- platební prostředky,
- národní centrální banky,
- shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance,
- platební a zúčtovací systémy,
- pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů.“

Demonstrativní přehled oblastí působnosti ECB

Ze znění čl. 2 odst. 1 a z 3. bodu odůvodnění rozhodnutí 98/415/ES jasně vyplývá, že výčet uvedený v čl. 2 odst. 1 není vyčerpávající.

Kromě toho, jak je podrobněji uvedeno v následujícím odstavci, čl. 2 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES uvádí, že orgány členských států mimo eurozónu musí ECB konzultovat ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.

Čl. 2 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES:

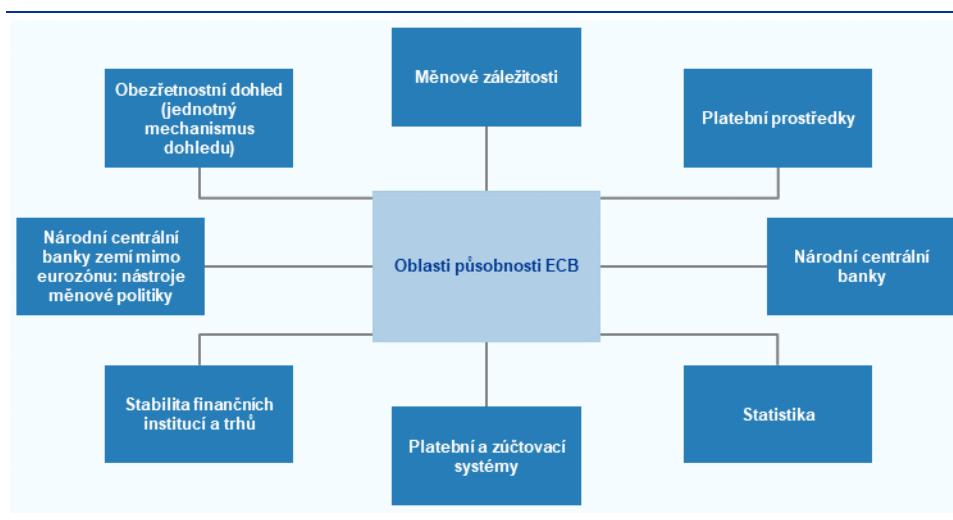
⁸ Viz oddíl 5 této příručky.

„2. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.“

Důvodem, proč rozhodnutí 98/415/ES takto rozlišuje mezi členskými státy eurozóny a členskými státy mimo eurozónu, je, že o nástrojích měnové politiky (např. o systému minimálních rezerv) v členských státech eurozóny již vnitrostátní orgány nerozhodují. 5. bod odůvodnění rozhodnutí 98/415/ES však vysvětluje, že povinnost konzultovat ECB se nevztahuje na rozhodnutí přijatá orgány členských států mimo eurozónu při uskutečňování jejich měnové politiky (např. rozhodnutí o stanovení úrokových sazeb).

Graf 1

Demonstrativní přehled oblastí působnosti ECB

Zdroj: ECB.

3.3.1 Měnové záležitosti a platební prostředky

Stanoviska ECB ohledně měnových záležitostí a platebních prostředků zahrnují návrhy právních předpisů, které se týkají řady témat. Jedná se například o opatření související se zavedením eura (redenominace národní měny, redenominace veřejného a soukromého dluhu, dvojí uvádění cen, pravidla pro zaokrouhlování včetně pravidel pro zaokrouhlování hotovostních plateb (např. u plateb ve výši jednoho nebo dvou centů), nahrazení vnitrostátních referenčních sazeb atd.), zákonné platidlo, omezení plateb v hotovosti, a to jak obecně při překročení určitých prahových hodnot, tak v konkrétních případech (například pokud jde o příspěvky na veřejné sociální pojištění nebo transakce s nemovitostmi), zajištění minimální úrovně hotovostních služeb úvěrovými institucemi a obecněji dostupnosti hotovosti ve společnosti, daňové překážky pro používání hotovosti, pamětní mince, autorská práva ve vztahu k bankovkám a mincím, předcházení padělání, nominální hodnoty, technické specifikace, ověřování pravosti a upotřebitelnosti bankovek a mincí a jejich navrácení zpět do oběhu, podporu digitálních platebních prostředků a vydávání elektronických peněz.

3.3.2 Národní centrální banky

Velký počet stanovisek se přijímá k návrhům právních předpisů, které se týkají národních centrálních bank. Tato stanoviska se týkají právních předpisů, které ovlivňují postavení národních centrálních bank nebo členů jejich řídicích orgánů, zejména v souvislosti s různými aspekty nezávislosti centrálních bank. Řada přijatých stanovisek se týká penzijních programů národních centrálních bank a omezení důchodů, platů jejich zaměstnanců a členů rozhodovacích orgánů, jakož i kritérií pro jmenování guvernérů a členů rozhodovacích orgánů národních centrálních bank. Některá přijatá stanoviska se rovněž týkají úkolů a měnové politiky národních centrálních bank, včetně dodržování zákazu měnového financování podle článku 123 Smlouvy, devizových rezerv národních centrálních bank, zajištění jejich úvěrových operací a požadavků národních centrálních bank členských států mimo eurozónu v oblasti povinných minimálních rezerv. Jiná stanoviska se zabývají například institucionálními změnami v národních centrálních bankách a jejich statutech, jejich účetnictvím, vyplácením dividend, rekapitalizací, vykazováním a auditem, účastí v mezinárodních měnových institucích, zvýhodněným přístupem, služebním tajemstvím a dalšími aspekty úpravy činnosti národních centrálních bank ve statutech národních centrálních bank (například poskytování nouzové pomoci v oblasti likvidity). ECB byla rovněž často žádána o vydání stanoviska k návrhům právních předpisů týkajících se úkolů národních centrálních bank, které s ESCB nesouvisí, zejména se záměrem posoudit, zda jsou tyto úkoly slučitelné se zákazem měnového financování a/nebo s cíli a úkoly ESCB⁹.

3.3.3 Shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance

Pravomoci ECB v souvislosti se shromažďováním statistických informací jsou stanoveny v článku 5 statutu ESCB. Článek 4 nařízení (ES) č. 2533/98¹⁰ stanoví, že členské státy si „samy řídí organizaci v oblasti statistiky a plně spolupracují s ESCB, aby zajistily plnění povinností vyplývajících z článku 5 statutu“. ECB si je vědoma skutečnosti, že právní předpisy týkající se vykazování se v jednotlivých členských státech liší. Pokud je ECB konzultována k návrhu vnitrostátních právních předpisů týkajících se vykazování, obvykle činí poznámky obecné povahy, jejichž smyslem je upozornit na aspekty, které by v navrhovaném právním předpisu mohly být vyjádřeny explicitněji. Konzultace v této oblasti se týkaly např. statistiky platební bilance, předávání statistických údajů mezi ECB a ESCB a národními centrálními bankami mimo eurozónu, vnitrostátních požadavků na statistické vykazování různých finančních nástrojů a investičních pozic, rozsahu údajů obsažených v úvěrovém registru, vykazování některých údajů pro účely finanční stability, přístupu

⁹ Podle článku 14.4 statutu ESCB mohou národní centrální banky vykonávat i jiné funkce než ty, jež jsou uvedeny ve statutu ESCB, pokud Rada guvernérů nerozhodne, že tyto funkce jsou v rozporu s cíli a úkoly ESCB.

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou (Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8).

k centrálním registrům úvěrů, nařízení AnaCredit¹¹, jakož i úlohy národních centrálních bank mimo eurozónu při shromažďování statistických údajů.

3.3.4 Platební a zúčtovací systémy

Dřívější konzultace v oblasti platebních a zúčtovacích systémů se týkaly návrhů právních předpisů, které souvisely s různými aspekty fungování platebních a zúčtovacích systémů, jako jsou dozor nad těmito systémy, ústřední protistrany, neodvolatelnost zúčtování, čisté zúčtování plateb či zúčtování jednotlivých plateb v reálném čase, aspekty započtení (nettingu) a zajištění, dematerializace a/nebo digitalizace cenných papírů a dopad požadavků v oblasti kybernetické bezpečnosti na tržní infrastruktury.

3.3.5 Pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů

Čl. 2 odst. 1 šestá odrážka rozhodnutí Rady 98/415/ES odkazuje na „pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů“. Na základě čl. 2 odst. 1 šesté odrážky rozhodnutí 98/415/ES členské státy „konzultují“ ECB, pokud navrhované právní předpisy „významně ovlivňují“ finanční stabilitu, s výjimkou případu, kdy jediným účelem těchto právních předpisů, jak je uvedeno v čl. 1 odst. 2, je transpozice směrnic Unie.¹² Kromě toho je třeba čl. 2 odst. 1 šestou odrážku rozhodnutí 98/415/ES posuzovat ve spojení s článkem 25.1 statutu ESCB, který stanoví, že ECB „může“ být konzultována příslušnými orgány členských států ohledně „používání právních aktů Unie týkajících se dohledu nad úvěrovými institucemi a stability finančního systému“.

ECB přijímá podle čl. 2 odst. 1 šesté odrážky rozhodnutí 98/415/ES značný počet stanovisek. ECB přijala několik stanovisek na žádost o konzultace týkající se navrhovaných změn institucionální struktury dohledu v členských státech. Pravidelně je též konzultována ohledně zásadních změn režimu dohledu nad úvěrovými institucemi a finančními institucemi, ohledně pravidel pro boj proti praní peněz a financování terorismu, jakož i ohledně řešení krize, reorganizace a likvidace úvěrových a finančních institucí. ECB je často konzultována k návrhům právních předpisů, které by mohly mít potencionálně významný dopad na trhy, například k právním předpisům týkajícím se dohod o finančním zajištění, úpravy sekuritizace a krytých dluhopisů a dematerializace cenných papírů.

ECB též přijala řadu stanovisek v souvislosti s krizí na finančních trzích, kdy cílem vnitrostátních právních předpisů bylo zlepšit systémy pojištění vkladů nebo zajistit či posílit stabilitu finančního trhu.

¹¹ Nařízení Evropské centrální banky (EU) 2016/867 ze dne 18. května 2016 o shromažďování podrobných údajů o úvěrech a o úvěrovém riziku (ECB/2016/13) (Úř. věst. L 144, 1.6.2016, s. 44).

¹² V této souvislosti viz oddíl 3.4 této příručky.

V neposlední řadě byla ECB konzultována k různým návrhům právních předpisů, které potencionálně ovlivňují volný pohyb kapitálu, kurzovou politiku (např. zdanění finančních transakcí), ke zvláštním odvodům nebo daním pro úvěrové a/nebo finanční instituce, k právním předpisům o restrukturalizaci podmínek hypotečních a jiných soukromých úvěrů a k dalším návrhům právních předpisů, které jsou významné z hospodářského nebo finančního hlediska.

3.3.6 Obezřetnostní dohled nad úvěrovými institucemi

Pokud jde o právní základ pro konzultace s ECB o návrzích právních předpisů souvisejících s jednotným mechanismem dohledu, znění čl. 2 odst. 1 šesté odrážky rozhodnutí Rady 98/415/ES, a zejména odkaz na pravidla, která „významně ovlivňují“ finanční stabilitu, by neměly být považovány za skutečnost, která omezuje povinnost konzultovat ECB. Jak bylo uvedeno výše, ze znění 3. bodu odůvodnění a čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že seznam oblastí obsažený v uvedeném ustanovení není vyčerpávající. Po zřízení jednotného mechanismu dohledu patří úkoly v oblasti obezřetnostního dohledu též do oblastí působnosti ECB pro účely její poradní funkce podle čl. 127 odst. 4 Smlouvy.

Předmětem konzultací vnitrostátních orgánů o návrzích právních předpisů týkajících se obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi jsou pravomoci a úkoly vnitrostátních příslušných orgánů, institucionální struktura a řízení vnitrostátních příslušných orgánů, a to i pokud jde o jejich účast v jednotném mechanismu dohledu, výměna informací, procesní aspekty dohledu nad úvěrovými institucemi, jako je hodnocení vhodnosti a bezúhonnosti členů řídicích orgánů úvěrových institucí, poplatky za dohled, posuzování významnosti úvěrových institucí a úzká spolupráce s členskými státy, které nepřijaly euro.

3.4 Prováděcí právní předpisy

Čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES:

„2. Návrhy právních předpisů se nerozumějí návrhy předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Společenství do vnitrostátního práva členských států.“

Jak je uvedeno výše, členské státy podle čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES nemusí ECB konzultovat k návrhům vnitrostátních právních předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Unie do vnitrostátního práva. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ECB již měla být konzultována k návrhu právního aktu Unie v souladu s čl. 127 odst. 4 a čl. 285 odst. 5 Smlouvy, a není proto nutné poradní funkci ECB rozšiřovat na návrhy vnitrostátních právních předpisů, které pouze transponují právní akt Unie. Navíc Komisi ani ECB nepřísluší posuzovat slučitelnost vnitrostátních prováděcích opatření se směrnicemi Unie.

ECB je toho názoru, že tatož výjimka se vztahuje na návrhy vnitrostátních právních předpisů, jejichž cílem je provést nařízení Unie, usnadnit jejich uplatňování nebo

provést možnosti v nich stanovené, za předpokladu, že tyto návrhy vnitrostátních právních předpisů nemají na záležitosti spadající do oblasti působnosti ECB jiné účinky, než jsou účinky nařízení samotného (ohledně něhož měly ECB konzultovat orgány Unie).

Požadavek konzultovat ECB však nelze jako takový vyloučit v případech, kdy je cílem návrhu vnitrostátních právních předpisů transpozice směrnic (nebo provádění či uplatňování nařízení) a kdy vnitrostátní zákonodárce využívá při transpozici (nebo provádění) prostor pro uvážení nad rámec toho, co je jednoznačně stanoveno danou směrnicí nebo nařízením. Pokud se využití tohoto prostoru pro uvážení v podstatné míře dotýká oblasti působnosti ECB, zejména úlohy a úkolů ECB/Eurosystemu/ESCB, zejména pokud se národní centrální bance svěřuje nový úkol nebo se podstatně mění některý z jejích stávajících úkolů, má přednost povinnost konzultovat (jelikož čl. 2 odst. 1 třetí odrážka rozhodnutí 98/415/ES odkazuje na národní centrální banky). Nezávislost ECB a/nebo národních centrálních bank a dodržování zákazu měnového financování podle příslušných ustanovení Smlouvy jsou i nadále významnou součástí každého hodnocení, včetně hodnocení nových úkolů národních centrálních bank (nebo podstatných změn jejich stávajících úkolů) vyplývajících ze směrnic nebo nařízení. V těchto případech by ECB měla být konzultována a může přijmout stanovisko. Kromě toho členské státy konzultovaly ECB k transpozici směrnice o kapitálových požadavcích¹³ a ECB v této oblasti příležitostně přijala stanoviska na základě svých pravomocí v oblasti obezřetnostního dohledu (například k návrhům právních předpisů týkajících se posuzování nabytí kvalifikované účasti v úvěrových institucích a hodnocení způsobilosti a bezúhonnosti osob jmenovaných do funkcí v úvěrových institucích). Členské státy rovněž konzultovaly ECB ohledně transpozice směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank¹⁴ a ECB přijala stanoviska zejména k právním předpisům, kterými byla národní centrální bance svěřena úloha při řešení krize, například tím, že národní centrální banka byla jmenována orgánem příslušným k řešení krize nebo jí byla uložena povinnost poskytovat úvěrové linky systému pojištění vkladů.

V omezeném počtu případů vyzvala ECB vnitrostátní orgány k tomu, aby s ní konzultovaly návrhy právních předpisů, jimiž se transponují směrnice Unie, které mají pro ESCB zvláštní význam. Tak tomu bylo např. v případě směrnice o neodvolatelnosti zúčtování¹⁵ a směrnice o finančním zajištění¹⁶ i jejich následných

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 45).

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění (Úř. věst. L 168, 27.6.2002, s. 43).

změn¹⁷. Stanoviska ECB, jež byla výsledkem velkého počtu konzultací k návrhům právních předpisů, jejichž cílem byla transpozice obou směrnic do vnitrostátního práva, byla užitečným přínosem k posílení právního rámce pro operace Eurosystemu, jakož i stability finančního systému.

ECB vydala též stanovisko z vlastní iniciativy k ratifikaci či provedení Ujednání o poštovních peněžních službách a vyzvala vnitrostátní orgány, aby s ní konzultovaly, pokud konkrétní návrhy vnitrostátních právních předpisů přesahují rámec samotné ratifikace ujednání.

Členské státy někdy z vlastní iniciativy konzultují ECB k návrhům právních předpisů, jejichž cílem je transpozice směrnic, ačkoli k tomu nejsou povinny ani vyzvány, např. v oblastech, v nichž ECB podle jejich názoru disponuje zvláštními odbornými znalostmi a zkušenostmi. V takových případech je ECB obvykle připravena reagovat na formální nebo neformální žádosti vnitrostátních orgánů o konzultace a poskytnout poradenství ohledně připravených návrhů transpozičních opatření, i když není dána formální povinnost konzultovat ECB, avšak pouze pokud je k návrhům právních předpisů třeba vyjádřit určité připomínky ve vztahu k oblastem působnosti ECB.

V prosinci 2010 byla zřízena Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) jako nový orgán pověřený dohledem nad riziky ve finančním systému jako celku. ESRB může mimo jiné vydávat doporučení v oblasti své působnosti a podle článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) No 1092/2010¹⁸ sleduje reakce na tato doporučení. Vzhledem k úloze ESRB v těchto záležitostech není nutné ECB konzultovat ohledně návrhů právních předpisů provádějících doporučení ESRB, aniž je dotčena obecná povinnost členských států konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES, jak je vysvětleno v této příručce.

¹⁷ Konkrétně směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/44/ES ze dne 6. května 2009, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění, pokud jde o propojené systémy a pohledávky z úvěru (Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 37). Další (menší) změny byly přijaty i v následujících letech.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1).

4 Případy, kdy ECB odmítne přijmout stanovisko v reakci na žádost o konzultaci

4.1 Dopisy o nepřijetí stanoviska

ECB není povinná přijmout stanovisko, což znamená, že nepřijme stanovisko automaticky v reakci na každou žádost o konzultaci. Tím však není dotčena povinnost členských států konzultovat ECB, pokud se dotčené návrhy právních předpisů dotýkají oblastí působnosti ECB pouze okrajově.

ECB nepřijme stanovisko, pokud se návrhy právních předpisů dotýkají oblastí působnosti ECB pouze okrajově a nemají na ně podstatný dopad. Pokud návrh vnitrostátního právního předpisu obsahuje pouze odkaz na některé z témat uvedených v rozhodnutí 98/415/ES nebo pokud jde o čistě formální či administrativní změny příslušného právního rámce, nemělo by to být nutně důvodem pro vydání stanoviska ECB.

Je-li předmětem návrhu právního předpisu transpozice právních předpisů Unie, ECB nepřijme stanovisko, ledaže vnitrostátní zákonodárce při této transpozici využije prostor pro uvážení a podstatně ovlivní oblasti působnosti ECB, především úlohu a úkoly ECB/Eurosystému/ESCB, zejména tím, že národní centrální bance svěří novou úlohu nebo podstatně změní některý z jejich stávajících úkolů.

ECB přezkoumala potřebu přijmout stanovisko v případě, kdy se na základě návrhu právního předpisu svěřuje národní centrální bance nový úkol nebo podstatně mění některý z jejich stávajících úkolů, s přihlédnutím k zásadám stanoveným v rozsudku ve věci *Banka Slovenije*¹⁹. S ohledem na rozsudek ve věci *Banka Slovenije* ECB automaticky nepřijme stanovisko k vnitrostátním právním předpisům z důvodu, že se daným předpisem svěřuje národní centrální bance nový úkol nebo podstatně mění některý z jejich stávajících úkolů, pokud v důsledku tohoto nového úkolu nedochází k narušení nezávislosti národní centrální banky, porušení zákazu měnového financování nebo pokud jiným způsobem nemá podstatný význam pro oblasti působnosti ECB.

Pokud byla ECB formálně konzultována k návrhu právního předpisu a rozhodne se stanovisko nepřijmout, odpoví formálně dopisem o nepřijetí stanoviska, který adresuje orgánu žádajícímu o konzultaci. V dopise o nepřijetí stanoviska jsou podrobně uvedeny důvody, proč ECB v rámci konkrétní konzultace nepřijímá stanovisko, a pro orgán žádající o konzultaci v něm mohou být uvedeny odkazy na dříve přijatá stanoviska, která jsou relevantní²⁰. Všechny tyto dopisy jsou k dispozici na stránkách EUR-Lex.

Věc C-45/21, *Banka Slovenije*, EU:C:2022:670.

²⁰ Viz například dopisy LET/2024/01251 a LET/2024/05161.

4.2 Možnost předložení neformální žádosti

Před předložením formální žádosti o konzultaci může mezi vnitrostátními orgány a příslušnou národní centrální bankou na jedné straně a zaměstnanci ECB na straně druhé probíhat neformální komunikace, v rámci níž ECB poskytne orgánu žádajícímu o konzultaci neformální pokyny ohledně toho, zda je v konkrétním případě třeba ECB konzultovat. V souvislosti s těmito neformálními žádostmi lze s ECB navázat kontakt prostřednictvím příslušné národní centrální banky nebo zasláním žádosti na adresu: LegalActs.Team@ecb.europa.eu.

Prostřednictvím těchto neformálních žádostí lze předejít zahájení konzultací v případech, kdy orgánu žádajícímu o konzultaci není zcela jasné, zda je přijetí stanoviska ECB opodstatněné. K neformální žádosti je třeba přiložit příslušný návrh právního předpisu nebo dostatečně podrobný popis zamýšlených opatření.

5 Konzultační řízení

Článek 4 rozhodnutí 98/415/ES:

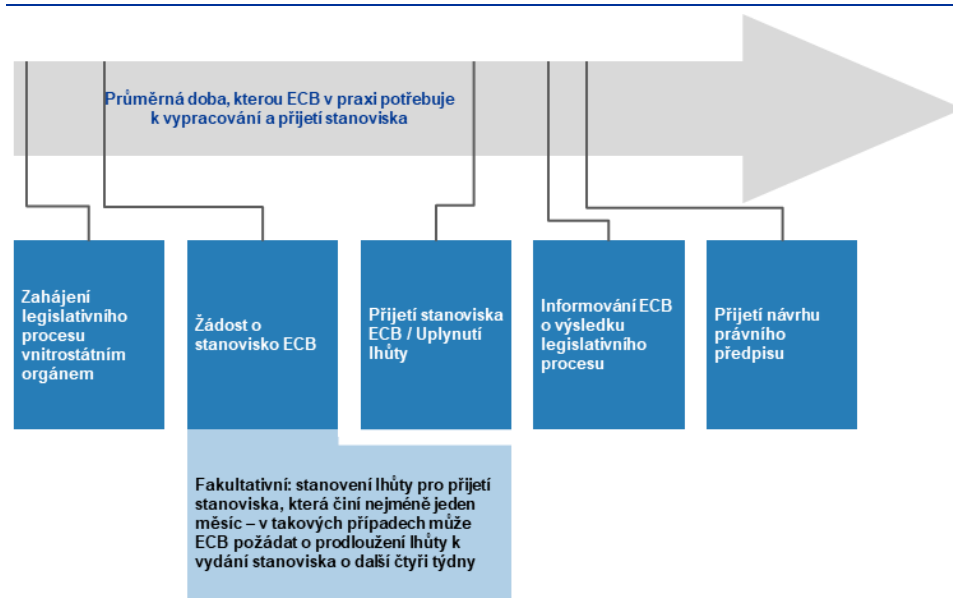
„Každý členský stát přijme nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí. K tomuto účelu zabezpečí, aby ECB byla konzultována včas, aby orgán, který připravuje návrh právního předpisu, mohl přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne; jedná-li se o jiný orgán než ten, který dané právní předpisy přijímá, zajistí dále, aby stanovisko ECB bylo tomuto orgánu dáno na vědomí.“

5.1 Vhodná doba pro konzultaci s ECB

Podle článku 4 rozhodnutí 98/415/ES musí být ECB v rámci legislativního procesu konzultována „včas“. Vnitrostátní postupy by proto měly zajistit, aby se konzultace uskutečnila v takovém okamžiku legislativního procesu, který ECB poskytuje dostatečný čas pro posouzení návrhu právního předpisu (a v případě potřeby i pro překlad tohoto předpisu) a k přijetí stanoviska ve všech požadovaných jazykových verzích. To rovněž příslušným vnitrostátním orgánům umožňuje, aby ke stanovisku ECB přihlédly před tím, než bude právní předpis přijat.

Graf 2

Proces konzultace k návrhům právních předpisů

Zdroj: ECB.

Pokud návrh právního předpisu připravuje jiný orgán než ten, který právní předpis přijímá, článek 4 rozhodnutí 98/415/ES vyžaduje, aby se konzultace k takovému právnímu předpisu uskutečnila v okamžiku, který orgánu, jenž návrh právního předpisu připravuje, umožňuje zvážit, zda by návrh právního předpisu měl být

pozměněn s cílem zohlednit stanovisko ECB, tj. před předáním návrhu předpisu orgánu, který jej přijímá. Zároveň však článek 4 rozhodnutí 98/415/ES nevylučuje, aby vnitrostátní orgány v souladu se svými legislativními postupy činily kroky, které nemají vliv na podstatu návrhu právního předpisu.

Ze znění čl. 3 odst. 4 rozhodnutí 98/415/ES vyplývá, že členské státy jsou povinny přerušit proces přijímání návrhu právního předpisu do doby, než stanovisko ECB obdrží. To neznamená, že by do zaujetí stanoviska ze strany ECB měl být přerušen celý vnitrostátní legislativní proces (např. přípravné práce stálých parlamentních výborů, diskuse o ostatních stanoviscích předložených vnitrostátními orgány atd.). Spíše to znamená, že orgán, který návrh předpisu přijímá, musí mít před tím, než sám o věci rozhodne, možnost stanovisko ECB smysluplně zvážit. Pokud byla pro vydání stanoviska ECB stanovena lhůta²¹ a tato lhůta uplynula, může dotčený vnitrostátní orgán pokračovat v procesu přijímání návrhu předpisu. Avšak dokud právní předpis nebyl přijat, jsou vnitrostátní orgány i v tomto případě povinny ke stanovisku ECB přihlídnout.

Prezident ECB zaslal v říjnu 2011 dopis všem vnitrostátním orgánům žádajícím o konzultace, ve kterém jim připomněl, že „by měly v souladu s článkem 4 rozhodnutí 98/415/ES přijmout nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí, a že k tomuto účelu je zapotřebí, aby konzultovaly ECB k návrhům právních předpisů spadajících do oblastí její působnosti²² ve vhodné fázi legislativního procesu“. Prezident ECB rovněž doporučil „zavést náležitě interní postupy, které zajistí, aby se konzultace s ECB uskutečnila včas, tak aby orgán, který ECB konzultuje, popřípadě orgán, který daný právní předpis přijímá, mohl přihlídnout ke stanovisku ECB předtím, než je takový právní předpis přijat. Dozná-li návrh právního předpisu v průběhu legislativního procesu zásadních změn, je nutné ho opětovně konzultovat.“

5.2 Žádost o stanovisko

5.2.1 Forma žádosti a doprovodné dokumenty

Jak vyplývá z čl. 3 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES, formální žádost o stanovisko musí být adresována prezidentovi ECB v písemné formě²³. Okamžik přijetí žádosti o stanovisko prezidentem ECB je počátkem řízení, které vede k přijetí stanoviska ECB. ECB vítá jakoukoli neformální komunikaci na úrovni zaměstnanců mezi vnitrostátními orgány, které žádají o konzultaci, a právní službou ECB. Formální konzultační řízení však začíná až okamžikem doručení formální žádosti o stanovisko prezidentu ECB.

²¹ Viz oddíl 5.3 této příručky.

²² To se týká též právních předpisů, které nevyžadují schválení parlamentem. Z povinnosti konzultovat jsou vyňaty pouze ty návrhy právních předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice práva Unie.

²³ ECB je rovněž připravena přijmout žádosti o stanovisko, jsou-li zaslány řádně podepsané a adresované elektronickou poštou ve formě naskenované přílohy na adresu office.president@ecb.europa.eu.

Žádost by měla obsahovat takové znění návrhu právního předpisu, které je dostatečně ustálené, aby k němu ECB mohla zaujmout stanovisko. Pokud návrh právního předpisu obsahuje velký počet ustanovení týkajících se různých záležitostí, doporučuje ECB, aby orgán, který o konzultaci žádá, označil ta ustanovení, ke kterým jsou připomínky ECB obzvláště vyžadovány. To je zvláště důležité, pokud je hlavním účelem návrhů právních předpisů transpozice nebo provedení právních předpisů Unie, ale obsahují též další ustanovení, která přesahují rámec pouhé transpozice a spadají do oblasti působnosti ECB.

ECB doporučuje, aby orgán, který o konzultaci žádá, přiložil krátkou důvodovou zprávu, v níž uvede předmět a hlavní cíle návrhu právního předpisu, fázi, které bylo v rámci vnitrostátního legislativního procesu dosaženo, a jméno a kontaktní údaje osob, které jsou k dispozici, aby objasnily jakékoli otázky ohledně návrhu právního předpisu, jež mohou v průběhu vypracovávání stanoviska ECB vyvstat. ECB doporučuje, aby orgán, který o konzultaci žádá, stanovil ECB lhůtu pro vydání stanoviska²⁴.

Požadavky na dokumentaci ke konzultacím vnitrostátních orgánů s ECB

Požadované	Doporučené
<p>Písemná žádost o stanovisko adresovaná prezidentovi ECB Kopie návrhu právního předpisu</p>	<p>Stanovení lhůty, ve které má ECB zaujmout stanovisko. Krátká důvodová zpráva, v níž se uvede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předmět a hlavní cíle návrhu právního předpisu; • fáze v rámci vnitrostátního legislativního procesu a podrobnosti o kontaktních osobách. • Pokud je návrh vnitrostátního právního předpisu dlouhý či složitý, označení těch ustanovení návrhu předpisu, ke kterým jsou připomínky ECB obzvláště vyžadovány. • Pokud se žádost podává v případě výjimečné naléhavosti, poskytnutím anglického překladu důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu předpisu, který se předkládá ke konzultaci, se značně usnadní celý proces.

5.2.2 Jazyk žádosti

Žádost o stanovisko a doprovodné dokumenty lze předložit v úředním jazyce dotčeného členského státu (nebo v jednom z úředních jazyků členského státu, pokud jich je více). Pokud se žádost podává v případě výjimečné naléhavosti²⁵, ECB vítá, pokud je jí v zájmu hladkého průběhu konzultačního řízení poskytnut anglický překlad důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu právního předpisu, jež se předkládají ke konzultaci. To zohledňuje skutečnost, že angličtina je pracovním jazykem ECB, jakož i jazykem, ve kterém Rada guvernérů za přispění Generální rady přijímá stanoviska ECB. Rovněž to umožňuje, aby ECB začala na přípravě stanovisek pracovat ihned poté, co obdrží žádost o stanovisko, aniž by musela čekat na překlady. Žádost o stanovisko ECB by však neměla být opožděna kvůli tomu, že takový překlad chybí.

²⁴ Viz oddíl 5.3 této příručky.

²⁵ Viz oddíl 5.3 této příručky.

5.3 Lhůty

Článek 3 rozhodnutí 98/415/ES:

1. „Orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu, která činí nejméně jeden měsíc a která začíná běžet dnem, kdy je tato skutečnost oznámena prezidentu ECB.
2. V případě výjimečné naléhavosti může být lhůta zkrácena. Orgán žádající o konzultaci přitom naléhavost věci odůvodní.
3. ECB může včas požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Orgán žádající o konzultaci to nesmí bezdůvodně odmítnout.
4. Po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán dále jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno. Členské státy však zajistí, aby stanovisko ECB, které obdrží po uplynutí lhůty, bylo dáno na vědomí orgánům uvedeným v článku 4.“

Rozhodnutí 98/415/ES lhůtu pro přijetí stanoviska ECB nestanoví, zkušenosti však ukazují, že v průměru je zapotřebí přibližně šest týdnů. Tento proces však může trvat i déle²⁶, přičemž doba, která je zapotřebí pro přijetí stanoviska, se bude lišit v závislosti na povaze, složitosti a citlivosti příslušných návrhů právních předpisů.

Podle čl. 3 odst. 1 rozhodnutí 98/415/ES „orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu“. Tato lhůta však musí činit nejméně jeden měsíc ode dne doručení oznámení prezidentovi ECB.

Praxe ukázala, že členské státy někdy nesprávně vykládají tuto minimální jednoměsíční lhůtu jako standardní maximální lhůtu. Ve většině případů si příprava a přijetí stanovisek ECB vyžaduje čas na přípravu anglické verze návrhu právního předpisu, koordinaci práce příslušných útvarů ECB, které se na vypracování stanoviska podílejí, a na získání a zohlednění připomínek guvernérů národních centrálních bank v písemném řízení. Řada stanovisek týkajících se oblasti dohledu zahrnuje rovněž konzultaci s Radou dohledu před tím, než je návrh stanoviska předložen Radě guvernérů ke konečnému přijetí.

V praxi se jednoměsíční lhůta ukázala jako poměrně krátká. Možnost orgánů, které žádají o konzultaci, stanovit lhůtu, by proto měla být omezena na případy, kdy vnitrostátní orgány naléhavě potřebují obdržet stanovisko ECB do jednoho měsíce. Jak ECB často zdůrazňuje ve svých stanoviscích, skutečnost, že vnitrostátní legislativní proces dosáhl pokročilé fáze, není dostatečným důvodem pro to, aby orgán žádající o konzultaci požadoval naléhavé přijetí stanoviska ECB.

Podle čl. 3 odst. 2 rozhodnutí 98/415/ES může být lhůta v případě výjimečné naléhavosti zkrácena. V těchto zcela výjimečných případech musí orgán, který o konzultaci žádá, výslovně uvést důvody, pro které je věc naléhavá. Orgány žádající

²⁶ Viz níže v tomto oddíle.

o konzultaci se vyzývají, aby se řídily 6. bodem odůvodnění rozhodnutí Rady 98/415/ES, podle něhož by měl dialog mezi orgány, které žádají o konzultaci, a ECB umožnit, aby ECB vydala stanovisko v naléhavých případech včas, aniž by tím byla dotčena její schopnost posoudit návrh právního předpisu s náležitou pečlivostí. Jak je uvedeno v oddílech 5.2.1 a 5.2.2 této příručky, ECB rovněž vítá poskytnutí anglického překladu důvodové zprávy a hlavních ustanovení návrhu předpisu, které se předkládají ke konzultaci. Žádost o stanovisko ECB by však neměla být opožděna kvůli tomu, že takový překlad chybí.

Stanovil-li orgán, který o konzultaci žádá, lhůtu, může ECB podle čl. 3 odst. 3 rozhodnutí 98/415/ES požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Čl. 3 odst. 3 stanoví, že orgán, který žádá o konzultaci, nesmí takovou žádost bezdůvodně odmítnout.

Čl. 3 odst. 4 rozhodnutí 98/415/ES stanoví, že „po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno“. To znamená, že jakmile lhůta uplynula, mohou dotčené orgány pokračovat v procesu přijímání návrhu právního předpisu, který byl během konzultace s ECB přerušen. Až do okamžiku konečného přijetí právního předpisu je však orgán, který ECB konzultoval, nadále povinen ke stanovisku ECB přihlídnout (a dát toto stanovisko na vědomí orgánu, který právní předpis přijímá, je-li tento orgán jiný než orgán, který ECB konzultoval).

5.4 Potvrzení o přijetí

Jakmile byla žádost o stanovisko doručena, zasílá se orgánu, který o konzultaci žádá, potvrzení o přijetí v jazyce shodném s jazykem žádosti o stanovisko.

Doprovodné dokumenty a anglický překlad se zasílají členům Rady guvernérů a Generální rady ECB v okamžiku rozeslání návrhu stanoviska.

5.5 Příprava a přijetí stanoviska ECB

Po obdržení žádosti o stanovisko ECB sestaví tým pro přípravu stanoviska. Tento tým tvoří odborníci z útvarů, jejichž zaměření souvisí s předmětem konzultace. Podle povahy, složitosti a délky návrhu právního předpisu, jakož i v závislosti na tom, zda je tento návrh k dispozici v anglickém jazyce, může vypracování stanoviska trvat různou dobu, a to od několika dnů až po přibližně šest týdnů, což je průměrná doba. Při přípravě stanoviska ECB se rovněž přihlíží k oprávněným důvodům, na jejichž základě se požaduje (velmi) naléhavé přijetí stanoviska.

Stanovisko je právním nástrojem ECB a rozhodovacím orgánem, který odpovídá za přijímání stanovisek, je zpravidla Rada guvernérů. Do tohoto rozhodovacího procesu jsou zapojeni též členové Generální rady s cílem přispět k poradní funkci ECB. Vypracovaný návrh stanoviska se proto po schválení Výkonnou radou předkládá Radě guvernérů a členům Generální rady k připomínce. Jde o písemné řízení, které obvykle trvá přibližně jeden týden.

V případě stanovisek ECB přijímaných v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi může Rada guvernérů konzultovat též Radu dohledu.

Po obdržení připomínek ECB návrh stanoviska přepracuje a předloží jej k případným připomínkám v rámci dalšího písemného řízení, které trvá několik pracovních dnů. Lhůta pro předložení připomínek v tomto druhém písemném řízení se může lišit v závislosti na povaze konzultace a počtu a složitosti připomínek přijatých v prvním písemném řízení. V rámci druhého písemného řízení předkládají členové Generální rady a Rady guvernérů obvykle připomínky pouze ke změnám, které byly provedeny v přepracovaném návrhu stanoviska.

Orgány žádající o konzultaci se vyzývají, aby zohlednily složitost konzultačního procesu při stanovení lhůty pro vydání stanoviska.

5.6 Jazykový režim

Stanoviska, o která žádá vnitrostátní orgán, se přijímají v úředním jazyce příslušného členského státu (nebo v jazyce shodném s jazykem žádosti o stanovisko, pokud má členský stát více úředních jazyků) a v angličtině.

5.7 Předání stanoviska a jeho další zohlednění

Po přijetí stanoviska se toto stanovisko předává orgánu, který ECB konzultoval. Článek 4 rozhodnutí 98/415/ES stanoví, že orgán, který žádá o konzultaci, musí „přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne“, a měl by dát stanovisko ECB na vědomí orgánu, který právní předpis přijímá, je-li takový orgán jiný než orgán, který ECB konzultoval.

ECB vítá, když jí je po skončení legislativního procesu zaslána kopie právních předpisů ve znění, v němž byly tyto předpisy s konečnou platností přijaty. ECB doporučuje, aby v případech, kdy návrhy právních předpisů byly předmětem konzultace s ECB, orgán žádající o konzultaci zaslal sekretariátu ECB kopii přijatých právních předpisů nebo odkaz na ně.

5.8 Zveřejnění

Rada guvernérů postupně rozšiřuje transparentní přístup ve vztahu ke konzultacím vnitrostátních orgánů s ECB. Od června 2020 jsou všechna stanoviska ECB, jakož i dopisy, v nichž ECB odmítá přijmout stanovisko v reakci na žádost o konzultaci nebo v nichž jsou konstatovány případy nesplnění povinnosti vnitrostátních orgánů konzultovat ECB ohledně návrhů vnitrostátních právních předpisů, zveřejňována na stránkách EUR-Lex. Pokud orgán žádající o konzultaci požádá, aby stanovisko nebylo zveřejněno ihned, a jsou-li pro to dány zvláštní důvody, stanovisko se zveřejní nejpozději po uplynutí šesti měsíců od jeho přijetí. K odkladu zveřejnění stanoviska v praxi dochází velmi zřídka.

5.8.1 Sekce ECB na stránkách EUR-Lex

Sekce ECB na stránkách EUR-Lex poskytuje rychlý a snadný přístup ke všem stanoviskům ECB v příslušných jazycích. Umožňuje uživatelům tematicky prohledávat dokumenty podle oblastí působnosti ECB. Zahrnuje přehledové okno, které zobrazuje nejnovější zveřejněné právní akty, a k dispozici je také úplný seznam právních aktů seřazených podle data, v němž je možné filtrovat stanoviska ECB. Interaktivní infografika zobrazuje statistiky týkající se stanovisek ECB a poskytuje snadný přístup ke kompilacím podle typu aktů, témat a v průběhu času. Dostupné vyhledávací funkce umožňují vyhledávat stanoviska ECB pomocí klíčových slov, podle čísla dokumentu, roku nebo jiných kritérií. U každého stanoviska je možné si otevřít anglickou verzi, jakož i verzi v příslušném národním jazyce, podívat se, jaké další dokumenty se stanoviskem souvisejí a jaký postup vedl k jeho přijetí. Užitečné informace a pokyny k používání stránek EUR-Lex lze najít i na internetových stránkách ECB.

Graf 3

Sekce ECB na úvodní stránce EUR-Lex

Evropská centrální banka

Rychlé vyhledávání v dokumentech ECB

Evropská centrální banka (ECB) je orgánem Unie, který vykonává svou činnost v souladu s jednoznačně vymezenými pravidly, jež jsou obsažena v primárním a sekundárním právu EU. Při plnění svých úkolů může ECB přijímat právní akty a také poskytovat a zveřejňovat stanoviska k navrhovaným právním předpisům, které spadají do oblasti její působnosti. V této sekci najdete všechny právní akty ECB - včetně aktů pozměňujících, změn a konsolidovaných verzí - ve všech příslušných úředních jazycích EU, jakož i judikaturu relevantní pro ECB.

Procházet podle témat

- Právní rámec ESCB
- Institucionální ustanovení ECB**
- Měnová politika a operace**
- Platební a vypořádací systémy**
- Bankovky a mince, platební prostředky a měnové záležitosti**
- Devizy a devizové rezervy**
- Statistika**
- Stabilita finančních trhů
- Bankovní dohled**

Vizuální navigace

Kategorie	Číslo
Stanoviska k návrhům právních předpisů EU	244
Stanoviska k návrhům vnitrostátních právních předpisů	1347
Doporučení	141

Vyhledávání dokumentů ECB

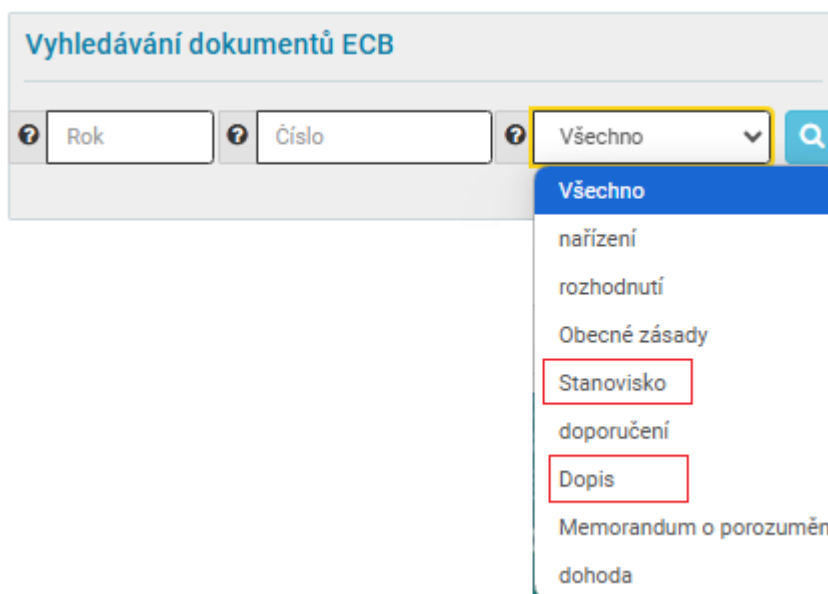
Rok Číslo Všechno

Vyhledávání věcí projednávaných u soudu, relevantních pro ECB

Rok Číslo Všechno

Graf 4

Všechna stanoviska a dopisy ECB lze nalézt v sekci ECB na stránkách EUR-Lex.

Graf 5

Pomocí filtrů na levé straně stránky s výsledky hledání lze právní akty zúžit podle různých atributů (zde je jako filtr použit typ aktu)

- ▼ Podle typu aktu
- Stanovisko k návrhu vnitrostátního právního předpisu (1380)
 - Stanovisko (272)
 - Stanovisko z vlastní iniciativy (17)
 - Stanovisko z vlastní iniciativy k návrhu vnitrostátního právního předpisu (15)
 - Oprava (5)

6 Plnění povinnosti konzultovat ECB

S cílem zajistit plnění povinnosti konzultovat ECB vyžaduje článek 4 rozhodnutí 98/415/ES, aby členské státy přijaly nezbytná opatření, „která zajistí skutečné dodržování“ tohoto rozhodnutí. ESCB pozorně sleduje vývoj vnitrostátní legislativy, pokud jde o návrhy vnitrostátních právních předpisů, jež náležejí do oblasti působnosti ECB. ESCB též pravidelně sleduje plnění povinnosti vnitrostátních orgánů konzultovat ECB k těmto návrhům právních předpisů a podává o tom zprávy. Zjistí-li ECB porušení povinnosti konzultovat ECB k návrhům právních předpisů, které spadají do oblasti její působnosti, oznámí to příslušnému vnitrostátnímu orgánu a kopii tohoto oznámení zašle guvernérovi národní centrální banky dotčeného členského státu, jakož i Komisi.

Zřejmé případy podstatného nebo opakovaného porušení povinnosti konzultovat ECB by měly být též uvedeny ve výroční zprávě ECB. O „zřejmý“ případ nesplnění povinnosti jde tehdy, pokud objektivně neexistují žádné právní pochybnosti o tom, že ECB měla být konzultována. Nesplnění povinnosti konzultovat ECB se považuje za „podstatné“ v případech, kdy a) pokud by ECB byla řádně konzultována, vznesla by významné kritické připomínky k podstatě legislativního návrhu, nebo b) nesplnění povinnosti konzultovat má zásadní význam pro ESCB. V této souvislosti se zásadní význam pro ESCB připisuje takovým případům neprovedení konzultace, kdy se na základě návrhu vnitrostátního právního předpisu svěřuje národní centrální bance nový úkol nebo se podstatně mění některý z jejích stávajících úkolů. To zdůrazňuje důležitou skutečnost, že vnitrostátní orgány jsou v případě takového svěření nebo změny úkolu v zásadě nadále povinny konzultovat ECB (jelikož čl. 2 odst. 1 třetí odrážka rozhodnutí 98/415/ES odkazuje na národní centrální banky) bez ohledu na zásady týkající se nepřijetí stanoviska ECB, které jsou uvedeny v oddíle 4 této příručky. O „opakované“ nesplnění povinnosti jde tehdy, kdy tentýž členský stát nekonzultoval ECB nejméně třikrát během dvou po sobě následujících let, přičemž nejméně jeden takový případ neprovedení konzultace připadá na poslední posuzovaný rok.

V neposlední řadě ECB vítá, že je informována o reakci na svá stanoviska a že jsou jí pro informační účely poskytovány podrobnosti o příslušných změnách.

7 Právní důsledky nesplnění povinnosti konzultovat ECB

Nesplnění povinnosti konzultovat ECB k návrhům právních předpisů v oblasti její působnosti je porušením rozhodnutí 98/415/ES a mohlo by vést k řízení o porušení Smlouvy u Soudního dvora. Takové řízení může proti dotýčnému členskému státu zahájit Komise podle článku 258 Smlouvy²⁷ nebo jiný členský stát podle článku 259 Smlouvy. Povinnost konzultovat ECB podle rozhodnutí 98/415/ES je přesná, jasná a bezpodmínečná, což znamená, že se jí jednotlivci mohou dovolat před vnitrostátními soudy. Vnitrostátní soudy proto mohou být požádány, aby rozhodly o platnosti či vynutitelnosti vnitrostátního právního předpisu, který byl přijat bez konzultace s ECB²⁸. Vnitrostátní soudy mohou ohledně platnosti a vykonatelnosti vnitrostátního právního předpisu, který byl přijat bez konzultace s ECB, předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru na základě článku 267 Smlouvy. V konečném důsledku tedy přísluší Soudnímu dvoru, aby určil právní důsledky, které podle unijního práva vyplývají z nesplnění povinnosti členského státu konzultovat s ECB vnitrostátní právní předpisy.

Soudní dvůr byl opakovaně požádán, aby rozhodl ohledně vynutitelnosti vnitrostátních právních předpisů, jež byly přijaty bez předchozího oznámení Komisi, jak vyžadují zvláštní akty Unie²⁹. V některých z těchto případů, které se všechny týkaly postupu pro poskytování informací v oblasti technických předpisů (nyní stanoveného ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535³⁰, kterou byla zrušena směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES³¹), Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní právní předpis, který byl přijat bez předchozího oznámení Komisi, se považuje za předpis přijatý za porušení podstatného procesního požadavku, a proto je vůči jednotlivcům nevyvratitelný³². Ustálenou judikaturou Soudního dvora je rovněž to, že účastníci řízení, kteří usilují o vymáhání nároků na základě práva Unie, musí mít možnost využít všech opravných prostředků, jež jsou

²⁷ Pokud národní centrální banka, která má normotvornou pravomoc, nesplnila povinnost konzultovat v souladu s rozhodnutím 98/415/ES, může ECB sama zahájit řízení o porušení Smlouvy a statutu podle čl. 271 písm. d) Smlouvy a článku 35.6 statutu ESCB.

²⁸ Viz například rozsudek kyperského Nejvyššího soudu ze dne 15. září 2015 ve spojených věcech č. 1551–1571/2011.

²⁹ Viz mimo jiné věc 174/84, *Bulk Oil v. Sun International*, EU:C:1986:60, věc C-194/94, *CIA Security International v. Signalson a Securitel*, EU:C:1996:172, věc C-226/97, *Lemmens*, EU:C:1998:296, věc C-235/95, *AGS Assedic Pas-de-Calais*, EU:C:1998:365, věc C-443/98, *Unilever*, EU:C:2000:496, věc C-159/00, *Sapod Audic*, EU:C:2002:343, věc C-303/04, *Lidl Italia*, EU:C:2005:528.

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (kodifikované znění) (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37).

³² Viz věc C-303/04, *Lidl Italia*, EU:C:2005:528, která odkazuje na věc C-194/94, *CIA Security International v. Signalson a Securitel*, EU:C:1996:172, věc C-226/97, *Lemmens*, EU:C:1998:296; viz rovněž věc C-443/98, *Unilever*, EU:C:2000:496 a věc C-159/00, *Sapod Audic*, EU:C:2002:343. Soudní dvůr je toho názoru, že pokud jde o technické normy a předpisy zavedené vnitrostátním právem, povinnost předchozího oznámení Komisi má za cíl prostřednictvím preventivní kontroly chránit volný pohyb zboží, který je jedním ze základů Unie: tato povinnost má proto zásadní význam pro to, aby členské státy nevytvářely technické překážky volného pohybu na jednotném trhu.

běžně dostupné podle vnitrostátního práva³³. V členských státech, v nichž mají jednotlivci právo zahájit řízení s cílem zrušit vnitrostátní právní předpis z důvodu závažné procesní vady, mohou mít jednotlivci rovněž právo usilovat o zrušení vnitrostátního právního předpisu, který byl přijat za porušení podstatného procesního požadavku práva Unie, jako např. předchozí konzultace s ECB.

³³ Viz například věc 158/80, *Rewe*, EU:C:1981:163, EU:C:1981:163, věc C-228/98, *Dounias*, EU:C:2000:65.

Příloha

Rozhodnutí Rady 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů³⁴

Rada Evropské unie,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 105 odst. 4 této smlouvy, jakož i na článek 4 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky připojeného k této smlouvě,

s ohledem na návrh Komise³⁵,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu³⁶,

s ohledem na stanovisko Evropského měnového institutu³⁷,

v souladu s postupem stanoveným v čl. 106 odst. 6 Smlouvy a článku 42 uvedeného protokolu,

(1) vzhledem k tomu, že Evropská centrální banka (ECB) bude zřízena, jakmile bude jmenována Výkonná rada;

(2) vzhledem k tomu, že podle Smlouvy musí vnitrostátní orgány konzultovat ECB k jakémukoli návrhu právního předpisu z oblasti její působnosti; že má Rada stanovit meze a podmínky těchto konzultací;

(3) vzhledem k tomu, že povinností orgánů členských států konzultovat ECB není dotčena příslušnost těchto orgánů v oblastech, jichž se týkají návrhy; že podle čl. 105 odst. 4 Smlouvy jsou členské státy povinny konzultovat ECB ke všem návrhům právních předpisů z oblasti její působnosti; že výčet některých oblastí působnosti v článku 2 tohoto rozhodnutí není vyčerpávající; že čl. 2 šestou odrážkou tohoto rozhodnutí není dotčeno současné rozdělení pravomocí k opatřením v oblasti obezřetnostního dohledu nad úvěrovými institucemi a v oblasti stability finančního systému;

(4) vzhledem k tomu, že úkoly a činnost Evropského systému centrálních bank (ESCB) v měnové politice vymezuje statut ESCB a ECB; že centrální banky zúčastněných členských států jsou součástí ESCB; že jsou povinny jednat v souladu s obecnými zásadami a pokyny ECB; že ve třetí etapě hospodářské a měnové unie

³⁴ Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 42.

³⁵ Úř. věst. C 118, 17.4.1998, s. 11.

³⁶ Úř. věst. C 195, 22.6.1998.

³⁷ Stanovisko ze dne 6. dubna 1998 (nezveřejněné v Úředním věstníku).

musí orgány nezúčastněných členských států konzultovat ECB k návrhům právních předpisů o nástrojích měnové politiky;

(5) vzhledem k tomu, že pokud se členské státy nepodílejí na měnové politice ESCB, nevztahuje se toto rozhodnutí na rozhodnutí přijatá orgány těchto členských států při uskutečňování jejich měnové politiky;

(6) vzhledem k tomu, že konzultace ECB nesmějí nepřiměřeně prodlužovat postupy pro přijímání právních předpisů členských států; že lhůty vyměřené ECB pro zaujetí stanoviska jí však musí umožňovat předložené dokumenty přezkoumat s náležitou pečlivostí; že v případech výjimečné naléhavosti, které je nutno odůvodnit, například citlivostí trhu, mohou členské státy stanovit lhůtu kratší než jeden měsíc, která odpovídá naléhavosti věci; že by zejména v takových případech měl být veden dialog mezi vnitrostátními orgány a ECB, aby bylo přihlédnuto k zájmům obou stran;

(7) vzhledem k tomu, že podle bodů 5 a 8 protokolu č. 11 připojeného ke Smlouvě se toto rozhodnutí nevztahuje na Spojené království Velké Británie a Severního Irska, pokud tento členský stát nepřejde do třetí etapy hospodářské a měnové unie;

(8) vzhledem k tomu, že ode dne zřízení ECB až do začátku třetí etapy hospodářské a měnové unie musí vnitrostátní orgány konzultovat ECB podle rozhodnutí 93/717/ES³⁸ a čl. 109l odst. 2 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Pro účely tohoto rozhodnutí se:

„zúčastněným členským státem“ rozumí členský stát, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou;

„návrhy právních předpisů“ rozumějí návrhy předpisů právně závazných a všeobecně použitelných na celém území členského státu, které stanoví pravidla pro neurčitý počet případů a jsou směřovány k neurčitému počtu fyzických nebo právnických osob.

2. Návrhy právních předpisů se nerozumějí návrhy předpisů, jejichž jediným účelem je transpozice směrnic Společenství do vnitrostátního práva členských států.

Článek 2

1. Orgány členských států konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které podle Smlouvy spadají do oblasti její působnosti, a zejména v následujících oblastech:

- měnové záležitosti,

³⁸ Úř. věst. L 332, 31.12.1993, s. 14.

- platební prostředky,
 - národní centrální banky,
 - shromažďování, sestavování a šíření statistických údajů v oblastech měny, financí, bankovníctví, platebních systémů a platební bilance,
 - platební a zúčtovací systémy,
 - pravidla pro finanční instituce, pokud významně ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů.
2. Orgány jiných než zúčastněných členských států navíc konzultují ECB ke všem návrhům právních předpisů, které se týkají nástrojů měnové politiky.
 3. Ihned po obdržení návrhu právních předpisů sdělí ECB orgánu, který ji konzultuje, zda návrh podle jejího názoru spadá do oblasti její působnosti.

Článek 3

1. Orgány členských států, které připravují návrh právního předpisu, mohou, pokud to považují za nutné, stanovit ECB k vydání stanoviska lhůtu, která činí nejméně jeden měsíc a která začíná běžet dnem, kdy je tato skutečnost oznámena prezidentu ECB.
2. V případě výjimečné naléhavosti může být lhůta zkrácena. Orgán žádající o konzultaci přitom naléhavost věci odůvodní.
3. ECB může včas požádat, aby lhůta byla prodloužena nejvýše o další čtyři týdny. Orgán žádající o konzultaci to nesmí bezdůvodně odmítnout.
4. Po uplynutí lhůty může vnitrostátní orgán dále jednat i přesto, že stanovisko nebylo vydáno. Členské státy však zajistí, aby stanovisko ECB, které obdrží po uplynutí lhůty, bylo dáno na vědomí orgánům uvedeným v článku 4.

Článek 4

Každý členský stát přijme nezbytná opatření, která zajistí skutečné dodržování tohoto rozhodnutí. K tomuto účelu zabezpečí, aby ECB byla konzultována včas, aby orgán, který připravuje návrh právního předpisu, mohl přihlédnout ke stanovisku ECB dříve, než o věci sám rozhodne; jedná-li se o jiný orgán než ten, který dané právní předpisy přijímá, zajistí dále, aby stanovisko ECB bylo tomuto orgánu dáno na vědomí.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí je použitelné ode dne 1. ledna 1999.
2. Rozhodnutí 93/717/ES se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 1999.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Lucemburku dne 29. června 1998.

Za Radu
předseda

R. COOK

© **Evropská centrální banka 2025**

Poštovní adresa: 60640 Frankfurt am Main, Německo

Telefon: +49 69 1344 0

Internetové stránky www.ecb.europa.eu

Všechna práva vyhrazena. Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena za předpokladu, že je uveden zdroj.

Specifická terminologie viz [glosář ECB](#) (k dispozici pouze v angličtině).

PDF ISBN 978-92-899-7127-0, doi:10.2866/8641839, QB-01-25-092-CS-N